

PRZEDMIOTOWY SYSTEM OCENIANIA Z MATEMATYKI W SZKOLE PODSTAWOWEJ W KLASACH VII- VIII

Przedmiotowy system oceniania z matematyki sporządzony został w oparciu o:

1. Rozporządzenie MEN z dnia 10 czerwca 2015r.
2. Statut Szkoły
3. Szkolny System Oceniania
4. Podstawa programowa dla szkoły podstawowej klasy 4-8
5. Program nauczania dla szkoły podstawowej klasy 7-8: MATEMATYKA WOKÓŁNAS autorstwa Heleny Lewickiej, Marianny Kowalczyk, Anny Drażek. Program realizowany jest w ciągu 2 lat w wymiarze:

Klasa VII – 5/ 4 godziny tygodniowo

Klasa VIII – 4 godziny tygodniowo

I. CELE EDUKACYJNE

1. Poznawanie podstawowych pojęć arytmetyki i geometrii.
2. Rozwijanie pamięci, wyobraźni, myślenia abstrakcyjnego i logicznego.
3. Kształtowanie umiejętności czytania i tworzenia tekstów w stylu matematycznym.
4. Zdobywanie umiejętności gromadzenia, przetwarzania informacji i danych (zbieranie, przetwarzanie, opisywanie, szacowanie i analizowanie danych).
5. Rozwijanie umiejętności przydatnych w życiu codziennym.

II. SPOSOBY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ DYDAKTYCZNYCH UCZNIĄ

1. METODY SPRAWDZANIA OSIĄGNIĘĆ

Osiągnięcia uczniów są dokumentowane w formie cyfrowej w stopniach (1 -6) i składają się na nie:

- wypowiedzi ustne
- sprawdziany pisemne: kartkówka lub test nie zapowiedziany z ostatniej 1 - 2 lekcji, ćwiczenia praktyczne
- prace samodzielne uczniów
- prace w grupach
- aktywność i zaangażowanie na lekcji

2. ZASADY OCENIANIA

a) obowiązuje skala sześciostopniowa zgodnie z SSO:

STOPIEŃ	OZNACZENIE CYFROWE	SKRÓT LITEROWY
celujący	6	cel
bardzo dobry	5	bdb
dobry	4	db
dostateczny	3	dst
dopuszczający	2	dop
niedostateczny	1	ndst

b) oprócz ocen wymienionych powyżej wprowadza się dodatkowe zapisy w dzienniku lekcyjnym:

„nb” – nieobecność ucznia na lekcji;

„bz” – brak zadania domowego;

„np” – zgłoszenie nie przygotowania do lekcji;

„zw” – zwolniony;

III. WYMAGANIA EDUKACYJNE Z MATEMATYKI NA POSZCZEGÓLNE STOPNIE

1. SPOSÓB KLASYFIKACJI TREŚCI NAUCZANIA NA POZIOMY WYMAGAŃ:

Poziom	Kategoria	Stopień wymagań
Wiadomości	Zapamiętywanie wiadomości	Wymagania konieczne (K)
	Zrozumienie wiadomości	Wymagania podstawowe (P)
Umiejętności	Stosowanie wiadomości w sytuacjach typowych	Wymagania rozszerzające (R)
	Stosowanie wiadomości w sytuacjach problemowych	Wymagania dopełniające (D)

Treści które wykraczają poza wymagania edukacyjne wynikające z programu nauczania określone są jako wymagania **wykraczające** (W).

2. KRYTERIA ZWIĄZANE Z POZIOMEM WYMAGAŃ:

Konieczne (K) – obejmuje wiadomości umożliwiające kontynuowanie nauki na danym szczeblu nauczania, stosowania wiadomości w sytuacjach typowych tzn. : zna pojęcia, terminy, prawa zasady, reguły, treści naukowe, zasady działania (potrafi je nazwać, wymienić, zdefiniować wyliczyć, wskazać), ma elementarny poziom rozumienia tych wiadomości i nie powinien ich mylić między sobą.

Podstawowe (P) – obejmuje wiadomości , umiejętności stosunkowo łatwych do opanowania, pewne merytorycznie, użyteczne w życiu codziennym tzn.: potrafi przedstawić wiadomości w innej formie niż je zapamiętał, potrafi wytłumaczyć wyjaśnić, streścić, zróżnicować, zilustrować wiadomości, zinterpretować je i uporządkować, uczynić je podstawą prostego wnioskowania.

Rozszerzające (R) - obejmuje wiadomości , umiejętności o średnim stopniu trudności, pogłębione i rozszerzone w stosunku do wymaga podstawowych, przydane , ale nie niezbędne w pracy zawodowej tzn.: opanowanie przez ucznia umiejętności praktycznego posługiwania się wiadomościami według podanych mu wzorów (potrafi zadanie rozwiązać, zastosować, porównać, sklasyfikować określić, obliczyć, skonstruować, narysować, scharakteryzować, zmierzyć, zaprojektować, wykreślić), umie stosować wiadomości w sytuacjach podobnych do ćwiczenia.

Dopelniający (D) – obejmuje wiadomości i umiejętności trudne do opanowania, twórcze naukowo, specjalistyczne zawodowo, stanowiące rozwinięcie wymagań rozszerzających i mogą wykraczać poza program nauczania, tzn. : opanowanie przez ucznia umiejętności formułowania problemów, dokonywania analizy i syntezy nowych zjawisk (potrafi udowodnić, przewidzieć, oceniać, wykryć, zanalizować, zaproponować, zaplanować), umie formułować plan działania, tworzyć oryginalne rozwiązania.

Zakres wymagań				Stopień
Konieczne	Podstawowe	Rozszerzające	Dopelniające	
				Niedostateczny
X				Dopuszczający
X	X			Dostateczny
X	X	X		Dobry
X	X	X	X	Bardzo dobry
Wymagania wykraczające				Celujący

Wymagania na stopień dopuszczający obejmują zazwyczaj umiejętności najbardziej elementarne, dzięki którym uczeń może świadomie korzystać z lekcji. Zawierają umiejętności podstawowe, ale ich nie wyczerpują.

Wymagania na stopień dostateczny obejmują treści przystępne, najprostsze i najbardziej uniwersalne, pewne naukowo i niezawodne. Wiadomości i umiejętności te są niezbędne na danym etapie kształcenia oraz na wyższych etapach oraz bezpośrednio użyteczne w pozaszkolnej działalności ucznia. Aby uzyskać ocenę dostateczną, uczeń powinien opanować wiadomości konieczne i podstawowe.

Wymagania na stopień dobry zawierają treści umiarkowanie przystępne, mniej typowe i bardziej złożone. Wiadomości te są przydatne, ale nie niezbędne na danym i wyższych etapach kształcenia. Ponadto są one pośrednio użyteczne w pozaszkolnej działalności ucznia. Aby uzyskać ocenę dobrą, uczeń powinien opanować wiadomości konieczne, podstawowe i rozszerzające.

Wymagania na stopień bardzo dobry to treści trudne do opanowania, złożone, twórcze naukowo i unikatowe. Są one wyspecjalizowane ponad potrzeby głównego kierunku nauki szkolnej i odległe od bezpośredniej użyteczności w życiu pozaszkolnym. Aby uzyskać ocenę bardzo dobrą, uczeń powinien opanować wiadomości konieczne, podstawowe, rozszerzające i dopełniające.

Wymagania na stopień celujący zawierają treści trudne, złożone oraz twórcze naukowo. Wymagają one od ucznia aktywnej postawy oraz łączenia elementów wiedzy z różnych dziedzin. Uczeń samodzielnie rozwija swoje uzdolnienia, biegłe posługuje się zdobytymi wiadomościami w rozwiązywaniu problemów teoretycznych lub praktycznych, proponuje rozwiązania nietypowe lub osiąga sukcesy w konkursach i olimpiadach przedmiotowych. Aby uzyskać ocenę celującą, uczeń powinien opanować wiadomości ze wszystkich poziomów.

IV. INFORMOWANIE UCZNIÓW I ICH RODZICÓW O OSIĄGNIĘCIACH EDUKACYJNYCH:

1. Nauczyciel informuje na bieżąco ucznia o jego postępach w nauce.
2. Oceny z ustnych i z pisemnych form sprawdzania wiedzy i umiejętności nauczyciel uzasadnia ustnie w obecności klasy, uczeń otrzymuje informację na temat stopnia opanowania wiedzy lub sprawdzanej umiejętności oraz wykaz braków i zaleceń do poprawy.
3. Uczeń i rodzic (opiekun prawny) mają prawo do uzyskania dodatkowego uzasadnienia oceny, podczas indywidualnego spotkania z nauczycielem.
4. Sprawdzone i ocenione prace pisemne rodzice mogą otrzymać do wglądu podczas indywidualnych spotkań z nauczycielem w czasie pobytu ucznia w placówce.

5. Nauczyciel na podstawie pisemnej opinii poradni psychologiczno-pedagogicznej lub innej poradni specjalistycznej dostosować wymagania edukacyjne odpowiednio do indywidualnych potrzeb rozwojowych i edukacyjnych oraz możliwości psychofizycznych.

V. OCZEKIWANE OSIĄGNIĘCIA EDUKACYJNE:

1. Umiejętność dokonywania prostych obliczeń pamięciowych.
2. Umiejętność posługiwania się podstawowymi pojęciami matematycznymi przy rozwiązywaniu zadań.
3. Zdobycie umiejętności przydatnych w życiu codziennym: posługiwanie się zegarem, kalendarzem, kalkulatorem, podstawowymi jednostkami długości, objętości, masy, pieniędzmi, szacowania wyników, odczytywania informacji z wykresów i diagramów.

VI. OCENIE UCZNIĄ ZE SPECJALNYMI POTRZEBAMI EDUKACYJNYMI.

Dostosowania wymagań edukacyjne do indywidualnych potrzeb psychofizycznych i edukacyjnych ucznia, u którego stwierdzono zaburzenia i odchylenia rozwojowe lub specyficzne trudności w uczeniu się:

A. Uczeń z dysleksją rozwojową (dysleksja, dysgrafia, dysortografia) może mieć trudności w czytaniu, dlatego podczas rozwiązywania zadań sprawdzamy, czy zdołał on przeczytać tekst oraz czy ten tekst zrozumiał. Jeśli będzie zachodzić taka potrzeba, należy udzielić uczniowi dodatkowych wskazówek. Do rozwiązania określonego problemu zwiększyć ilość czasu. Oceniać wiadomości ucznia głównie na podstawie wypowiedzi ustnych, przy czym oceniać wysiłek włożony w wykonanie zadania, a nie efekty trudu włożonego w wykonanie zadania. **Uczeń, który ma trudności w liczeniu (dyskalkulia)** ma skłonność do przestawiania kolejności cyfr w liczbie i przez to rozwiązanie zadania może być błędne, dlatego należy oceniać tok rozumowania towarzyszący rozwiązywaniu zadania, nawet wówczas, gdy ostateczny wynik jest błędny, ale również odwrotnie – dobrze ocenić prawidłowy wynik również wtedy, gdy droga dochodzenia do niego nie jest jasna. Przed sprawdzianem wskazane jest zadać uczniowi do domu rozwiązanie zadania podobnego do przygotowanych na sprawdzian. Przygotowując pracę pisemną dla **ucznia z dysleksją**, nauczyciel może uwzględnić jej graficzny układ i pod treścią polecenia pozostawić wolne miejsce na jego rozwiązanie. Taki układ zapobiega na przykład gubieniu lub myleniu znaków oraz symboli przy przepisywaniu ich na inną stronę. Oceniając sprawdzian należy brać pod uwagę „*Katalog typowych błędów dyslektycznych*”.

Ucznia, który ma „brzydkie”, nieczytelne pismo (**dysgrafia**), można poprosić, aby pisał drukowanymi literami, na komputerze, można również poprosić, aby sam przeczytał swoją pracę lub przepisał ustnie z danego zakresu materiału, a nie obniżać ocen za niski poziom pisma i za błędy ortograficzne. Należy też zapowiedzieć uczniowi wcześniej, że będzie pytany, a nie wymagać natychmiastowej odpowiedzi. Podczas odpowiedzi ustnych dawać więcej czasu na przypomnienie, dyskretnie naprowadzać i wspomagać odpowiedź. Zaleca się stosować zróżnicowane formy sprawdzania wiadomości i umiejętności, ale ograniczyć ocenianie na podstawie pisemnych odpowiedzi ucznia. Często oceniać prace domowe, sprawdziany ustne przeprowadzać „z ławki”, a nawet niekiedy odpytywać indywidualnie.

B. Uczniowi z zespołem Aspergera podczas egzaminów i testów należy wydłużyć czas na udzielenie odpowiedzi, pozwolić pisać na komputerze, zamiast pisać odręcznego. Uczeń z zespołem Aspergera podczas rozwiązywania zadań może wykorzystywać własne pomysły i

metody rozwiązywania problemu, ale jeśli jego myślenie nie prowadzi do zamierzonego celu, nauczyciel powinien wyjaśnić problem z rozwiązaniem zadania i zasugerować, że dobrze jest poprosić o pomoc.

C. Podczas oceniania **ucznia z niepełnosprawnością ruchową, w tym z afazją**, należy zrezygnować z odpowiedzi w formie ustnej lub przynajmniej ją ograniczyć. Zaleca się proponować uczniowi gotowe tabele, schematy lub rysunki w takiej formie, aby rola ucznia sprowadzała się jedynie do ich wypełnienia, bez konieczności rozrysowywania całości. Ograniczyć pamięciowe opanowanie wiedzy, a wykształcać u ucznia umiejętność biegłego posługiwania się notatkami w celu rozwiązania określonego problemu.

D. **Ucznia z zaburzeniami przestrzennymi** odpytujemy ustnie, a treść zadań odczytujemy głośno.

E. **Oceniając ucznia z upośledzeniem umysłowym w stopniu lekkim** należy docenić jego wkład pracy, systematyczność i obowiązkowość oraz wziąć pod uwagę postępy poczynione w określonym czasie. Wskazane jest aby sprawdzanie postępów edukacyjnych przybierało zróżnicowane formy, w tym zabawowe, np. konkursy, gry dydaktyczne. Należy wskazywać uczniom, że zdobywana wiedza i umiejętności będą przydatne w ich dalszej nauce i życiu. **.Każdy uczeń powinien mieć szansę osiągnięcia sukcesu oraz budowania wiary we własne możliwości.**

Jan Malcherczyk